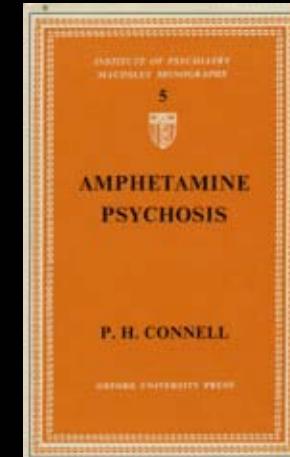

Antipsikotik Tedavi Beklentiler,Sorunlar *Bir Güncelleme*

• Prof. Dr. Mesut ÇETİN
GATA Haydarpaşa - İstanbul

**Göç ve gettolaşma
madde kullanımını
artırmakta ve madde
kullanımı da maddeye
bağlı psikotik
bozuklukları
artırmaktadır.**

**Marijuana
and Madness**

Edited by David Castle and Robin Murray

DENEYSEL PSİKOZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN BAZI MADDELER VE ETKİLEDİKLERİ TRANSMITTERLER

A) HİPERDOPAMİNERJİK PSİKOZ

- Amfetamin ..... DA agonisti etki,
- Apomorfin .... karışık D1/D2 agonisti,
- SKF38393..... seçici D1 agonisti,

B) HiPOGLUTAMATERJİK PSİKOZ

- **MK-801** (+)-5-metil-10,11-dihidro-5H-dibenzo-(a,d)-- siklohepten-5,10-imin hidrojen maleat = dizosilpin,, ... **NMDA antagonistı**
- PCP (Fensiklidin) ... **NMDA antagonistı...**
- Ketamin... **NMDA antagonistı,**

C) HİPERSEROTONİNERJİK PSİKOZ:

LSD çavdar mahmuzu ... **5HT2 agonisti**

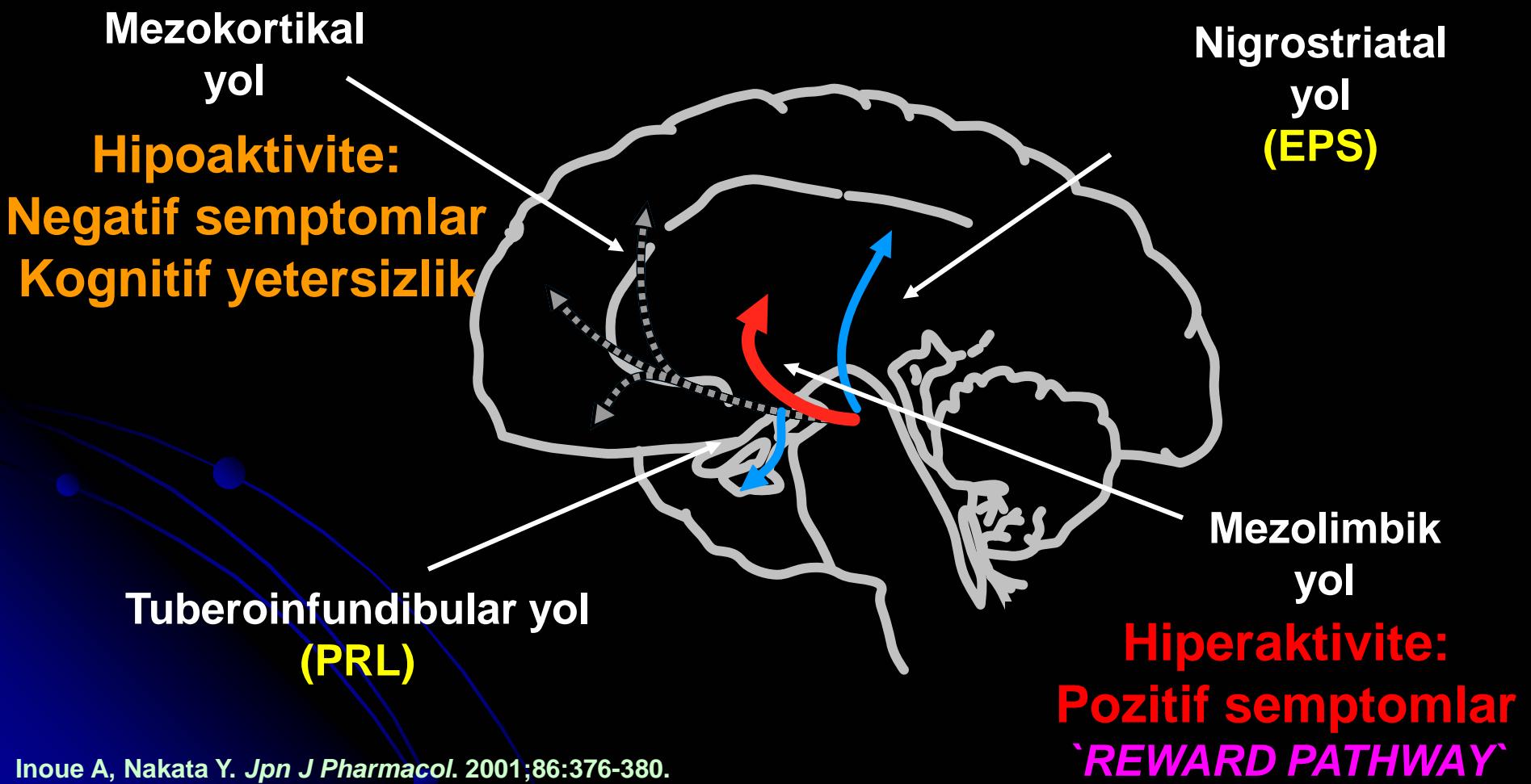
D) GABAERJİK PSİKOZ:

Muskimol .....GABA-A reseptör agonisti

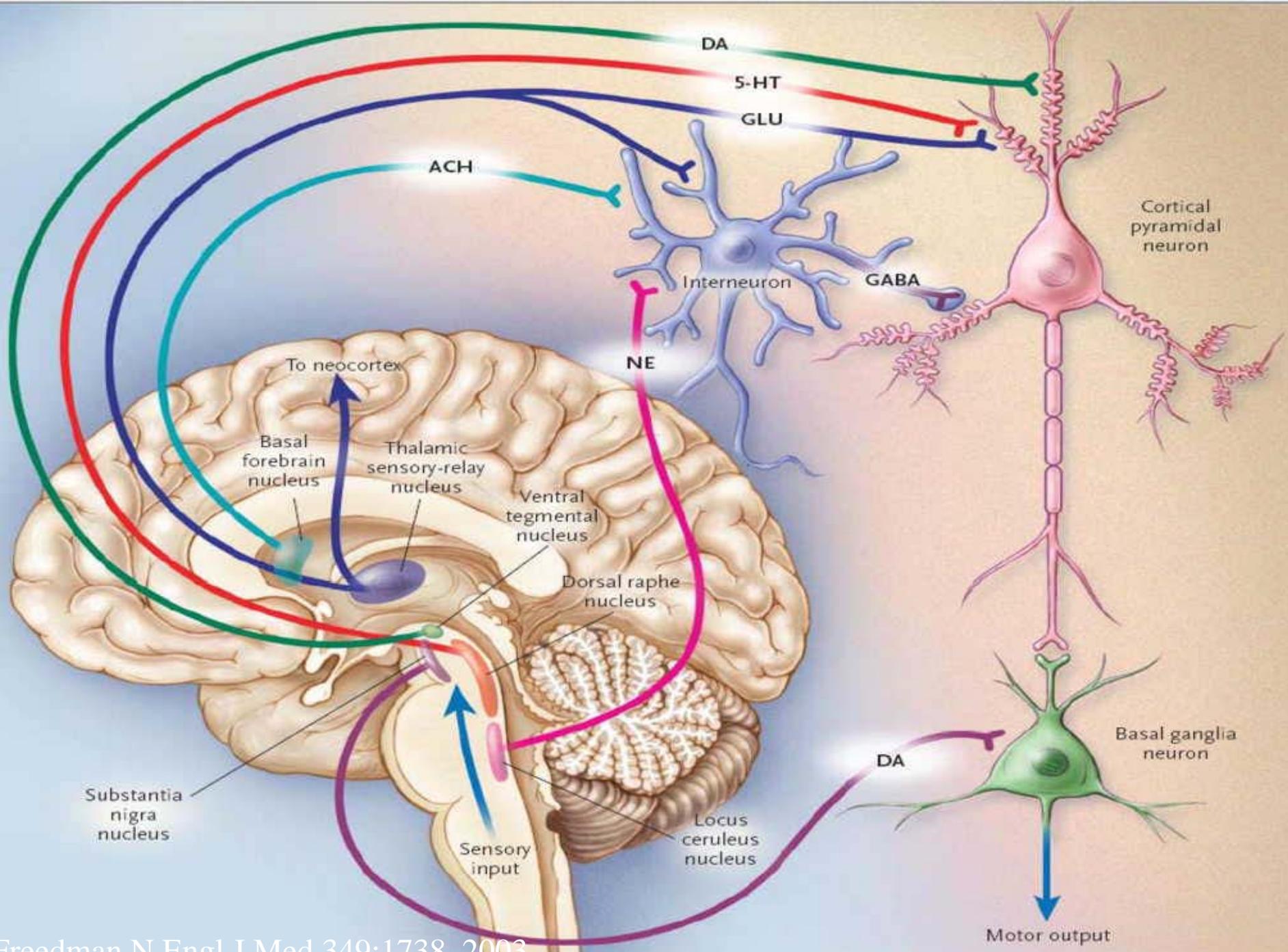
Antipsikotik Etki:

- **Tümü D2 reseptör antagonistı,**
- **SDA'ler D2ve 5HT2A antagonistı,**
- **PDA'lar Parsiyel D2 agonisti + 5HT 2A,5HT2C antagonistı + 5HT1A agonisti**
- **M100907 (Aventis Erken Fazlı) ... HT2A antagonistı**

Dopamin Hipotezi

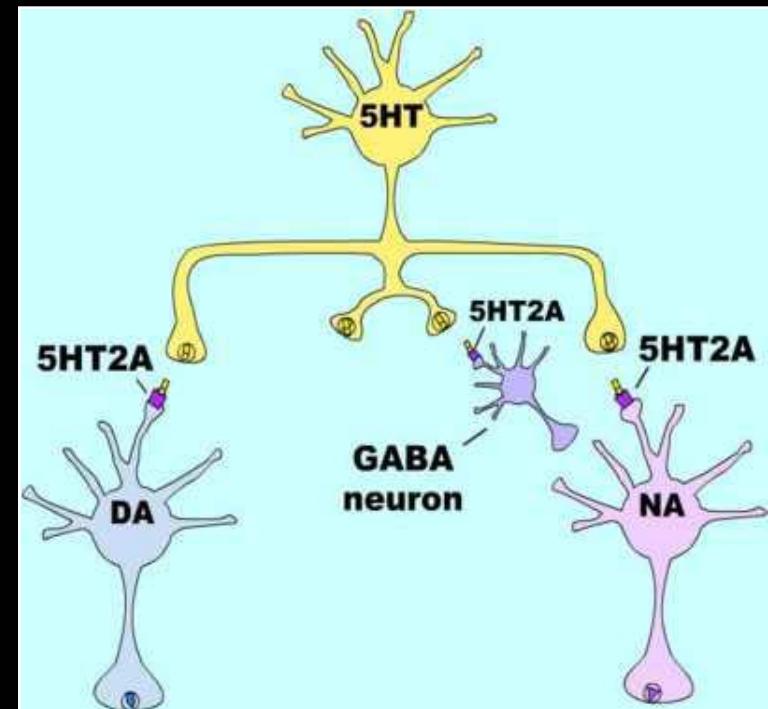
Inoue A, Nakata Y. *Jpn J Pharmacol.* 2001;86:376-380.

Bilişsel Defisitlerden ve Negatif Belirtilerden Prefrontal Kortikal DA ↓ Sorumlu Olduğuna Göre Prefrontal Kortikal DA'i Artırma Çabaları-1 Serotonin Dopamin Antagonisti Antipsikotikler

5-HT_{2A} antagonizması :

- 5-HT_{2A} antagonistleri DA ve NE salımını frontal bölgede ↑ ⇒ EPS yapmadan: negatif semptomlar , kognisyon ve duygudurumu düzeltirler.

Prefrontal Kortikal DA'i Artırma Çabaları-2: Parsiyel Dopamin Agonist (PDA)'leri=Dopamin Sistem Dengeleyicileri (DSD):

Post-sinaptik

Presinaptik
agonist

D₂ otoreseptör

antagonist/agonist

Aripiprazol

D₂ reseptör

- PDA'leri : hipofrontalite bölgesinde AGONiST ETKi ile kendileri DOPAMiN GiBi davranırlar. HiPOFRONTALiTEYi DOĞRUDAN DÜZELTEREK DA'i ↑ => negatif, kognitif ve depresif belirtileri azaltırlar.
- PDA'leri aynı zamanda MLY de DA'e ANTAGONiSTiK etki ile D2 reseptörlerini %75-80 bloke ederek => Pozitif Belirtiler + Hostilite'yi düzeltirler.
- AVANTAJ:PDA'lerinin antagonistlerin yaptığına aksine D2 reseptör upgülasyonuna yol açma eğilimleri çok düşüktür.Dolayısıyla tolerans gelişimi azdır.

Antipsikotik Etki ve Yanetkilerin Temelleri-1: Kapur ve Seeman'ın Hızlı Ayrılma Hipotezi (Hızlı)

$$K_{\text{off}} - K_{\text{off}} < K_{\text{on}}$$

Atipik Antipsikotikler

HIZLI AYRILMA

- Klozapin
- Ketiapin
- Amisülprid
- Remoksiprid

ORTA

- Olanzapin
- Sertindol

Geleneksel Antipsikotikler

YAVAŞ

- Haloperidol
- Rakloprid
- Klorpromazin

0 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30

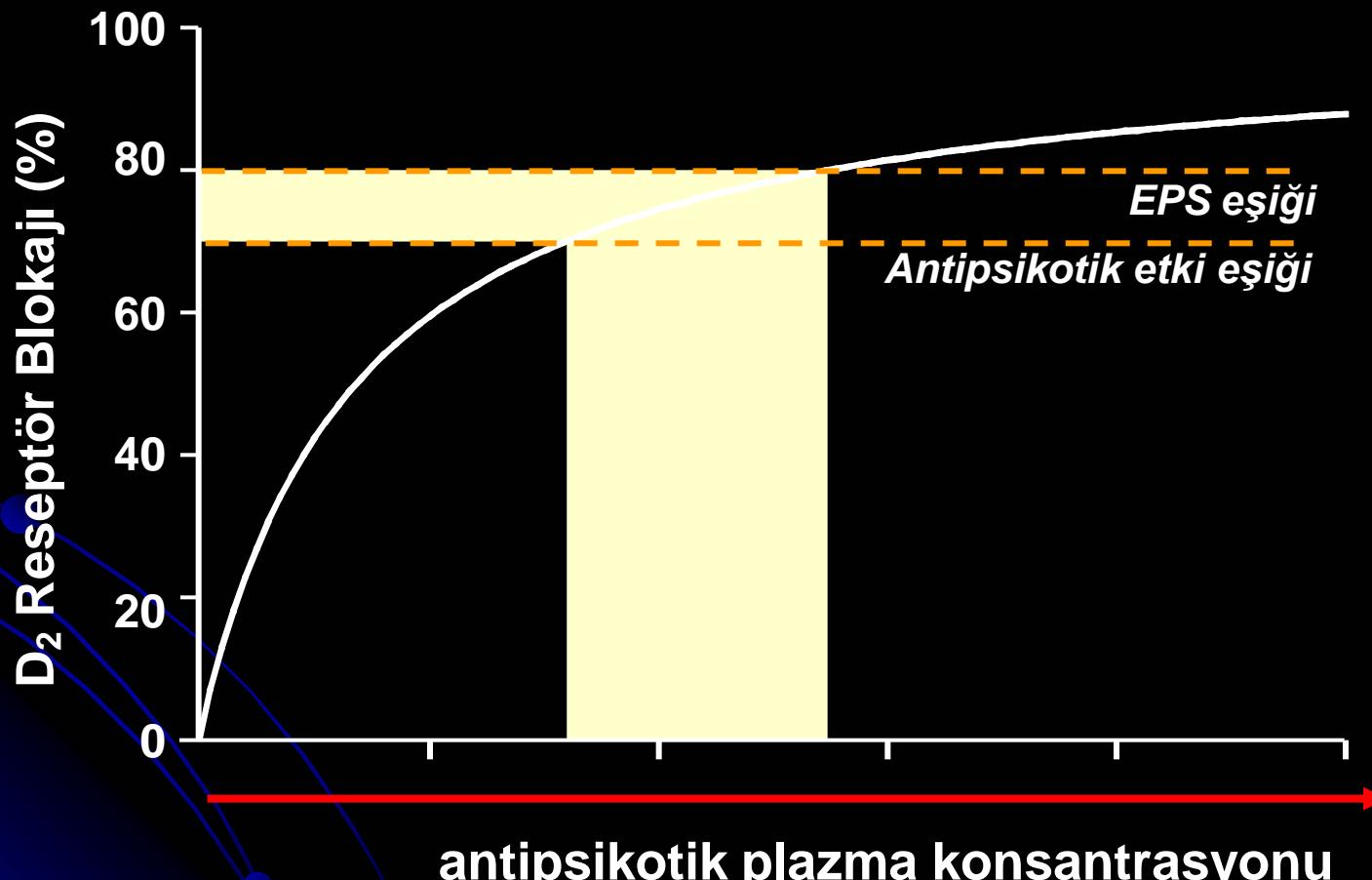
D₂ Reseptörlerinin % 50'sinden Ayrılma Süresi (dakika)

Kapur S & Seeman P 2002

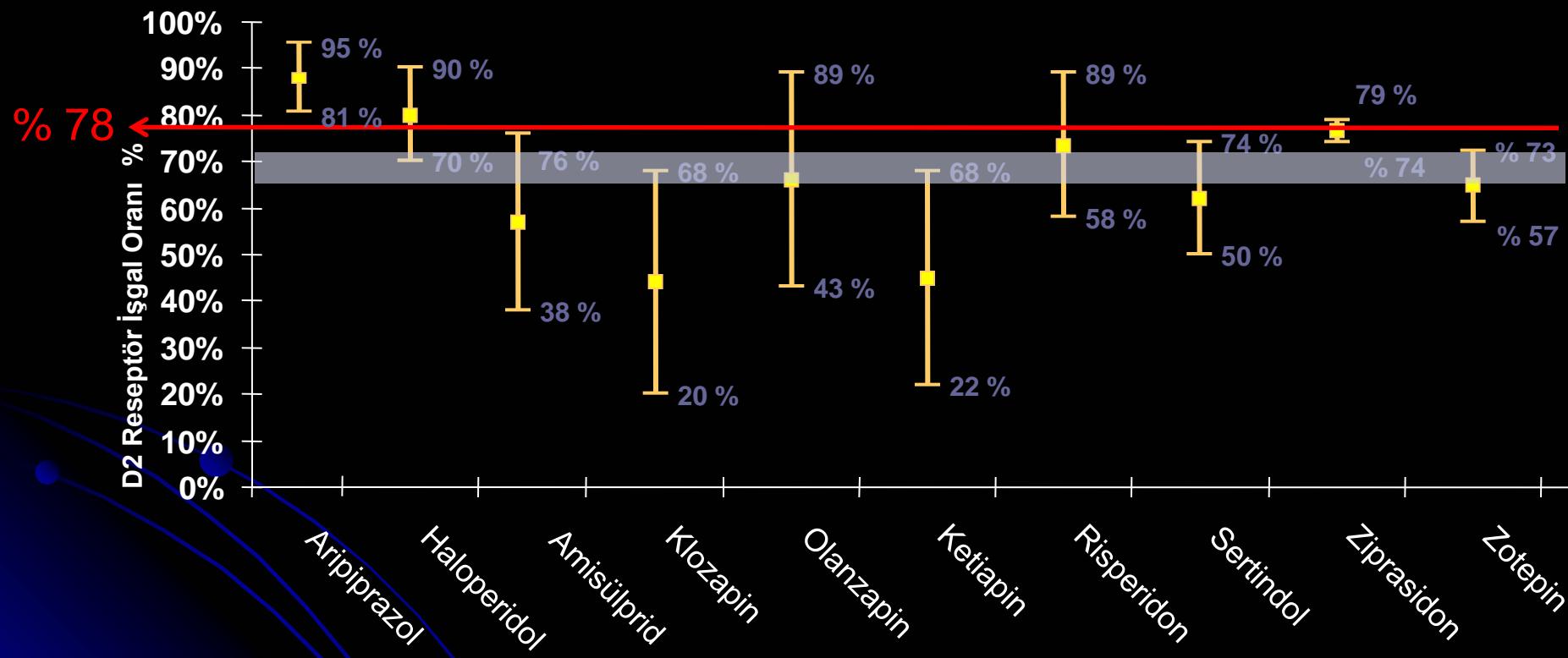
Antipsikotik Etki ve Yanetkilerin Temellleri-2:

Striatal D₂ Reseptör İşgal Oranları Blokaj = İşgal - 0

% 78- 80 üzeri Blokaj EPS ile ilişkilidir

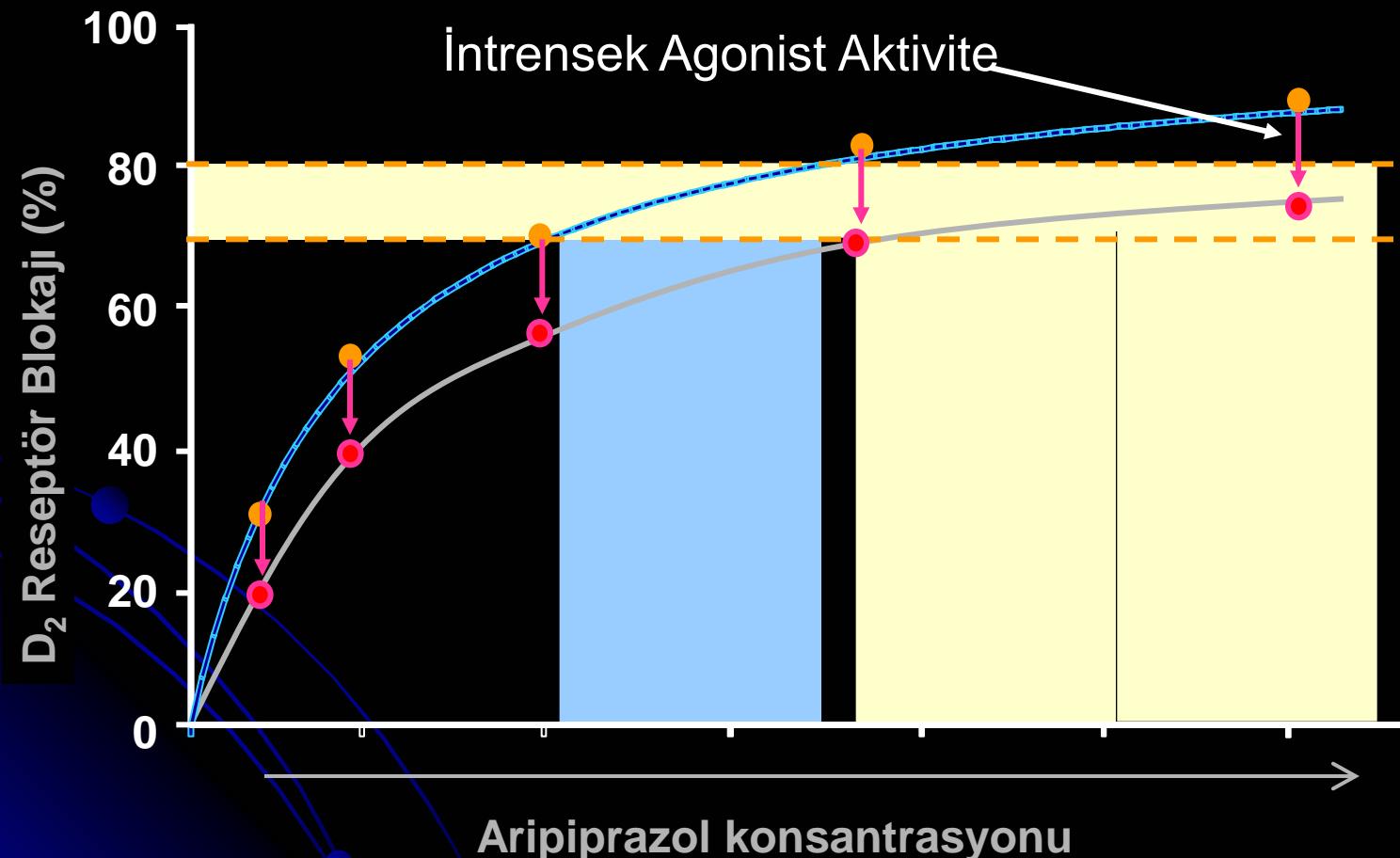
Çeşitli Antipsikotiklerin D₂ Reseptör İşgal Oranları

İntrensek Aktivite

Parsiyel Dopamin Agonizması(PDA) ve Dopamin Sistemi Dengeleyiciliği(DSD): Blokaj = İşgal - İntrensek Aktivite

Antipsikotik Tedavide Güncel Sorun Alanları- Yan Etkiler:

- EPS,
- Metabolik,
- Hormonal,
- Kardiyak

- **BEL ÇEVRESİ**
Erkekte ≥ 94 cm
Kadında ≥ 80 cm

TANI

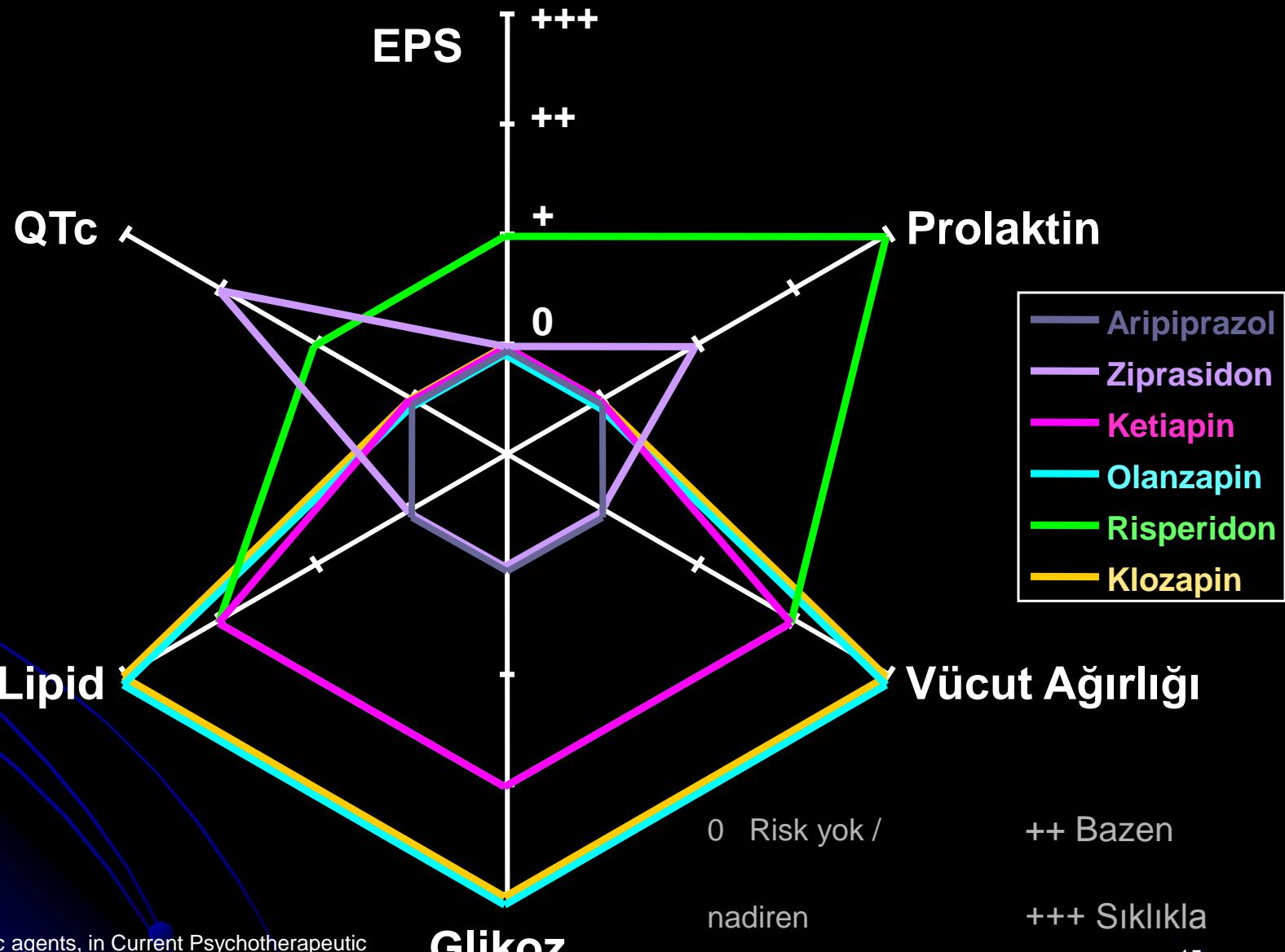
Metabolik
Sendrom

+ Aşağıdakilerden en az ikisi

- TA $\geq 130 / \geq 85$ mmHg
- AKŞ ≥ 100 mg/dL
- Tgliserit ≥ 150 mg/dL
- **HDL Kolesterol**
Erkekte <40 mg/dL
Kadında <50 mg/dL

The IDF consensus worldwide definition of the metabolic syndrome

Atipiklerde Tolerabilite ve Yan Etkiler Sorunu

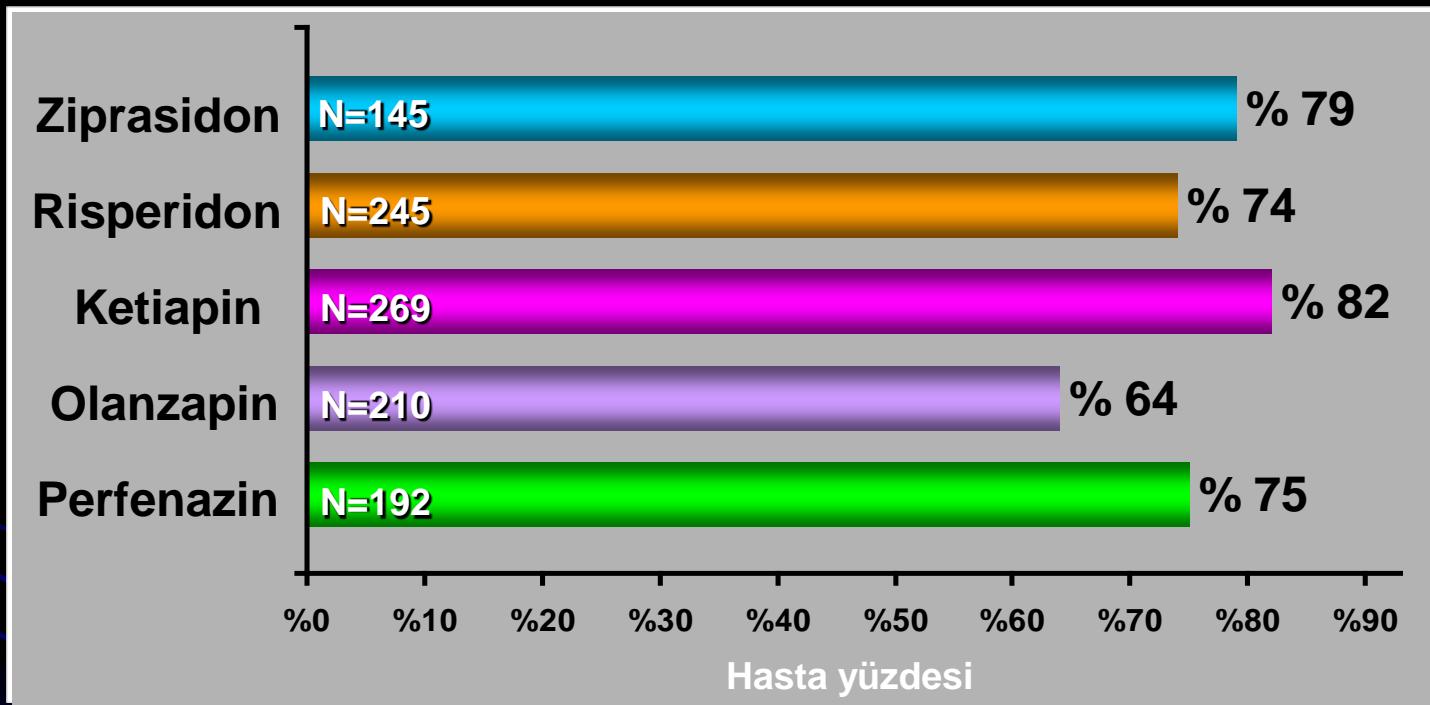

Tandon R: Antipsychotic agents, in Current Psychotherapeutic Drugs, 2nd Ed. Philadelphia, Current Medicine, 1998, pp 120-154

Practice Guideline for the Treatment of Patients With Schizophrenia, Second Edition 2004 APA

KOMPLİYANS :CATIE Çalışması Tedaviyi Bırakma: Tüm Nedenler

Hastaların % 74'ü 18 ay bitmeden tedaviyi yarıyam bırakmıştır (en az bir doz alan 1432 hastadan 1061'i):

- OLA>KET ($p<0.001$) , RİS ($p=0.002$) anlamlı
- OLA< PER ($p=0.021$) , ZİP ($p=0.028$) anlamlı değişildi (istenen P değeri ≤ 0.013).

ETKİLİLİK: TAP $\leq$ YAP ? TAP $\geq$ YAP ?

- **TAP=YAP** Bir RCT'lerden sistematik overview ve metaregresyon analizine göre 12 mg/ gün haloperidol (veya eşdeğerleri) verildiğinde YAP'lerle eşdeğer EPS' e neden olurken, etkinlik yönünden de YAP'ler ile **eşit** bulunmuştur (Geddes et al. 2000).
- **YAP> TAP** Buna karşılık başka bir metaanalizde ise klozapin , amisulprid , risperidon ve olanzapin anlamlı olarak TAP'lerden **üstün** bulunmuştur amisulprid , risperidon ve olanzapin biribirine **üstünlüğü** bulunamamıştır. Haloperidol (veya eşdeğerleri)'ün dozunun bu sonuçları etkilemediği bulunmuştur (Davis et al. 2003).

ETKİLİLİK:

En son randomize kontrollü klinik çalışma

CUtLASS 1

Randomized Controlled Trial of the Effect of Quality of Life of Second- vs First-Generation Antipsychotic Drugs in Schizophrenia (CUtLASS 1)

Cost Utility of Latest Antipsychotic Drug in Schizophrenia Study -1

(Arch Gen Psychiatry, October, 2006)

Jones, PB, et al

**12-aylık randomize kontrollü 118 tipik,
(Amisülpirid, olanzapin, ketiapin, risperidon) 109 atipik kullanan
şizofren hastalar.**

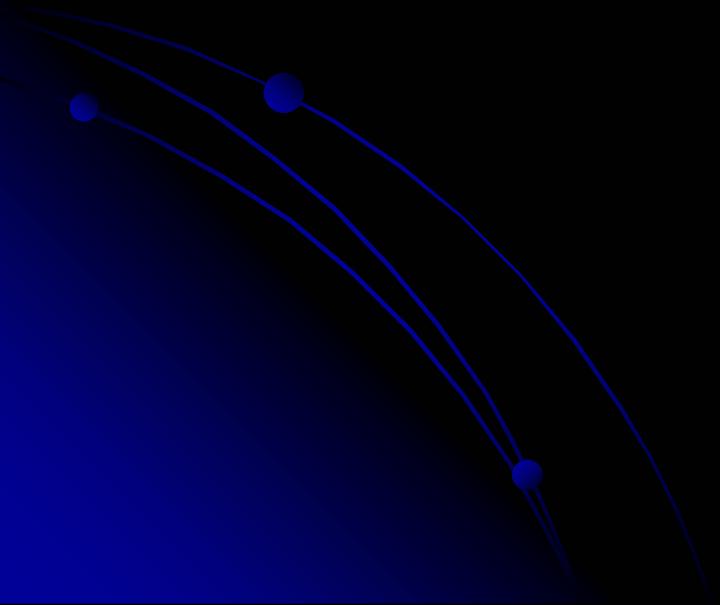
CUtLASS-1

- Bir yıl sonundaki değerlendirme yaşam kalitesinde TAP ve YAP kullanan gruplar arasında fark yok.

Table 3. Primary Outcome: QLS Score*

Assessment Point	FGA Arm		SGA Arm	
	Patients, No.	QLS Total Score, Mean (SD)	Patients, No.	QLS Total Score, Mean (SD)
Baseline	118	43.3 (21.7)	108	43.5 (20.3)
12 wk	100	49.2 (19.9)	87	46.6 (19.0)
26 wk	93	49.2 (20.5)	87	50.4 (18.8)
52 wk	100	53.2 (21.2)	85	51.3 (19.6)

GELECEĞİN ANTİPSİKOTİKLERİ

Yeni Geliştirilen Antipsikotik ve Mizaç Dengeleyicileri-1

<http://www.neurotransmitter.net/newdrugs.html>

İlaç Adı	Farmakolojik Etkisi	Firma	Endikasyon	Geliştirilm e Safhası
Paliperidone IM, ER	Risperdal'in Aktif metaboliti Tam 5-HT2/parsiyel D2 antagonistisi + 5-HT7 reseptörlerine yüksek afinité.	Johnson & Johnson	Psikoz	NDA ruhsatlı
Corlux® (AKA mifepristone or RU-486)	Glukokortikoid reseptör tip II (GRII) antagonistisi, progesteron reseptör antagonistisi	Corcept	Psikoz, depresyon	Faz III, FDA onaylı
Bifeprunox (DU-127090)	Parsiyal D2 ve 5-HT1A agonisti	Solvay, Wyeth	Psikoz	Faz III ek deneyler istenmiş yakında FDA onayı alacak
Asenapine (ORG 5222)	5-HT2 antagonisti, D2 parsiyel agonisti	Organon, Pfizer	Psikoz	Faz III
Zomaril (Iloperidone)	Selektif DA/NE/5-HT antagonistisi	Vanda Pharmaceuticals	Psikoz	Faz III

Yeni Geliştirilen Antipsikotik ve Mizaç Dengeleyicileri-2

Ocaperidone	D2/5-HT2 antagonisti	<u>Neuro3d</u> , <u>Janssen</u>	Psikoz	Faz III
SLV 308	D2 parsiyel agonisti, 5-HT1A agonisti	<u>Solvay</u>	Psikoz, Parkinson Hstl.	Faz III
LIC477D (licarbazepine)	Voltaja duyarlı sodyum kanal inhibitorü	<u>Novartis</u>	Psikoz	Faz III
ORG 34517/34850	Glukokortkoid reseptör tip II (GRII) antagonisti	<u>Organon</u>	Depresyon, psikoz	Faz II
ORG 24448	AMPA modülatorü	<u>Organon/Cortex</u>	Psikoz	Faz II
ACP-103	5-HT2A reseptör inverse agonisti, D2/D3 reseptör parsiyel agonisti, asetilkolin M1 reseptör agonisti	<u>Acadia</u>	EPS, Parkinson hstl.	Faz II
ACP-104	Klozapin metaboliti	<u>Acadia</u>	Psikoz	Faz II
Lurasidone (SM 13496)	D2, 5-HT2A antagonisti	<u>Merck</u> , <u>Dainippon Sumitomo</u>	Psikoz	Faz II

Yeni Geliştirilen Antipsikotik ve Mizaç Dengeleyicileri-3

RG2133 (triacetyluridine)	Uridinin Prodrugu	Repligen	Bipolar Bzkl	Faz II
Lonasen (blonanserin)	D2, 5-HT2A antagonisti	Dainippon Sumitorno	Psikoz	Faz II
Mirapex ® (pramipexole)	D2, D3 reseptör agonisti	Boehringer- Ingelheim	Bipolar Disorder	Faz II
Lu-35-138	D4/5-HT antagonisti	Lundbeck	Psikoz	Faz II
Talnetant (SB- 223412)	NK-3 antagonisti	GSK	Psikoz, Irritabl BS,	Faz II
AVE 1625	CB1 antagonisti	Sanofi-Aventis	Psikoz	Faz II
RG1068, secretin	Endojen pankreatik hormon	Repligen	Psikoz, otizm, anksiyete	Faz II
SLV 310,313	5-HT2A antagonisti	Solvay	Psikoz	Faz II
SSR 181507	D2/5-HT2 antagonisti	Sanofi-Aventis	Psikoz	Faz I
ABT-089	Asetilkolin reseptör agonisti	Abbott Laboratories	Psikoz	Faz I
GW742457	5-HT6 antagonisti	GSK	Psikoz, Alzheimer	Faz I

Yeni Geliştirilen Antipsikotik ve Mızac Dengeleyicileri-4

JNJ-17305600	GLYT1 inhibitor	Johnson & Johnson	Psychosis	Phase I
XY 2401	Glycine site specific NMDA modulator	Xytis	Psychosis	Phase I
PNU 170413		Pfizer	Psychosis	Phase I
RGH-188	D2, D3 antagonist	Forrest	Psychosis	Phase I
MEM 3454	alpha7 nicotinic acetylcholine receptor partial agonist	Memory Pharm./ Roche	Psychosis	Late-stage Preclinical
PDE10A	PDE10A inhibitor	Memory Pharm./ Roche	Psychosis	Late-stage Preclinical
SSR 180711	alpha7 nicotinic acetylcholine receptor partial agonist	Sanofi-Aventis	Psychosis	Preclinical
SSR 103800	GLYT1 (Type 1 glycine transporter) inhibitor	Sanofi-Aventis	Psychosis	Preclinical
SSR 241586	NK3 antagonist	Sanofi-Aventis	Psychosis	Preclinical

Yeni Geliştirilen Antipsikotik ve Mizaç Dengeleyicileri-6

GW77381 2	D2, 5-HT antagonist	GSK	Psychosis	Phase I
TC-1827	Selective alpha4beta2 nicotinic acetylcholine receptor agonist	Targacept	Cognitive impairment associated with schizophrenia	Phase I
YKP 1538		SK Pharmaceuticals	Psychosis	Phase I
SSR 125047	Sigma receptor antagonist	Sanofi-Aventis	Psychosis	Phase I
MEM1003	L-type calcium channel modulator	Memory Pharm./ Roche	Psychosis	Phase I
SSR 504734	GLYT1 (Type 1 glycine transporter) inhibitor	Sanofi-Aventis	Psychosis	Phase I

Sonuçlar:

- Veriler, şizofreni ve diğer psikozların temelinde sadece hiperdopaminerji ve hipoglutamaterji değil; 5-HT'in, GABA'nın, NE, Ach'in ve hattâ kanabinoidlerin ve nörotensin v.b.in rolünü göstermektedir.
- HASTALARIN YAŞAM KALİTELERİNİ BOZMADAN ETKİLİ OLABİLECEK İLAÇLARIN GELİŞTİRİLMEKTE OLMASI BİZLER VE HASTALARIMIZ İÇİN BİR ŞANSTIR.

Daha Fazlası

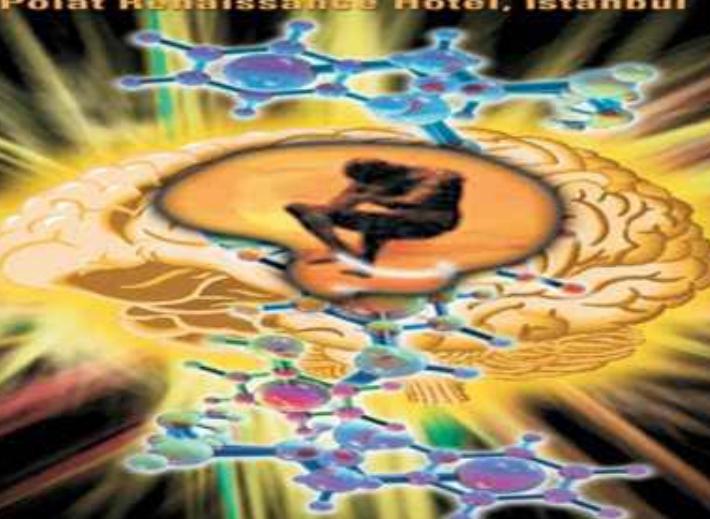
2. Ulusal Psikofarmakoloji Kongresi'nde 21-24 Haziran 2007 – İstanbul **HEPINİZ DAVETLİSİNİZ :-)**

2. Ulusal Psikofarmakoloji Kongresi

"KANITA DAYALI TIP : Kılavuzlardan İyi Klinik Uygulamaya"

22 - 24 Haziran 2007
Polat Renaissance Hotel, İstanbul

İlac etkileşimleri sorunu ve polifarmasi
Profaktik tedavi gereklili mi? Ne kadar süre?
Hayvan modelleri, hayvanlar üzerinde araştırmalar
Tedavilere direnç, dirençli olgularda tedavi stratejileri

- Psikofarmakolojide etik ilkeler
- Araştırma sonuçlarına ne denli güvenebiliriz?
- Psikiyatride ilaç araştırmalarında gelinen son nokta
- Ruhşatlandırma için yapılan araştırmalar yeterli mi?

Davet Edilen Uluslararası Konuşmacılar

Jayne Bailey
Phil Cowen
Timothy Crow
Berdar Durksen

Guy Goodwin
David Nutt
Trevor Robbins

www.psikofarmakolojikongresi2007.org

Primum non nocere

Hippocrates MÖ 4.yy

Sabriniz ve dikkatiniz için teşekkür ederim